

**Vanemuise
sümfooniaorkestri
hooaja avakontsert**

Vanemuise sümfooniaorkestri hooaja avakontsert

4. SEPTEMBRIL 2022 KELL 17 ESTONIA KONTSERDISAALIS

SOLIST TÄHE-LEE LIIV (KLAVER)
VANEMUISE SÜMFOONIAORKESTER
DIRIGENT RISTO JOOST

VANEMUISE TEATRI JA EESTI VÄHILIIDU KOOSTÖÖPROJEKT

Kavas

Heino Eller (1887–1970)

„Pidulik avamäng” D-duur (1945)

Sergei Rahmaninov (1873–1943)

Klaverikontsert nr 2 c-moll op. 18 (1901)

Moderato

Adagio sostenuto

Allegro scherzando

Pjotr Tšaikovski (1840–1893)

Sümfoonia nr 6 h-moll op. 74 „Pateetiline” (1893)

Adagio – Allegro non troppo

Allegro con grazia

Allegro molto vivace

Adagio lamentoso

Tartu vaim ja Eller

Tartut on nimetatud Emajõe Ateenaks, muusade linnaks ja Eesti vaimupealinnaks. Selle paiga rikkalikust ajaloost on pärit ka sümbolid: Tartu kui Hansalinn, Liivimaa keskus, ülikoolilinn, laulupeo sünnipaik, eesti rahvusliku ärkamise ja iseseisvumise häll.

Tartuga seondub eesti sümfoonilise muusika sünn – nimelt rajas Aleksander Läte seal 1900. aastal esimese eesti sümfooniaorkestri. Lätte järel jätkas tema tööd dirigent Samuel Lindpere, kelle eestvedamisel asutati 1908. aastal Vanemuise sümfooniaorkester. Maailma muusikaliteratuuri kõrval ilmus peagi orkestri repertuaari Peterburis hariduse saanud eesti noorte heliloojate – Rudolf Tobiasi, Artur Kapi ja Mihkel Lüdigi – sümfooniline looming.

1920. aastal saabus Tartusse äsja Peterburi konservatooriumi komponistidiplomiga pärjatud **Heino Eller**. Ta asus tööle kompositsiooni- ja muusikateoreetiliste ainete õpetajana vastavatud Tartu Kõrgemas Muusikakoolis, pannes aluse eesti heliloomingu nn Tartu koolkonnale, kuhu kuulusid Eduard Tubin, Eduard Oja, Olav Roots, Alfred Karindi, Johannes Bleive, muusikateadlane Karl Leichter jt. Olav Roots on meenutanud: „Tihti mõtlen tagasi meie väikese kodumaa pisikesele muusikakoolile Toomemäe veerul ja sellele vaimule, mis seal valitses. On imelik mõelda, et sealt saadud haridusega võib reisida mööda ilma ja ei pruugi kunagi häbeneda. Elleri kool oli isiksuse kool, pigem olemuslik kui didaktiline. See oli peenetundeline, tagasihoidliku, delikaatselt nõudliku, kõike kogunud inimese kool. Kogu oma õpetajaksolemise aastate jooksul aktsepteeris Eller alati oma õpilaste otsinguid.” Tartu-aastad (1920–1940) olid Elleri jaoks ka loominguliselt väga rikkad. Tema teoseid esitas sageli Vanemuise orkester, mitmel puhul autori enda juhatusel.

1940. aastast surmani tegutses Eller kompositsiooniprofessorina Tallinna konservatooriumis, kus tema paljude õpilaste seas oli Arvo Pärt. Viimane on oma õpetajast kirjutanud: „Heino Elleri kogu loomingule on iseloomulikud range loogika ja arenenud stiilitunne, peen ja meisterlik orkestratsioon ning selgelt isikupärane kompositsioonistiil. Tänu Ellerile omandas muusika Eestis kultuurilise ja professionaalse väärikuse.”

Erinevalt põlvkonnaaaslastest kirjutas Eller peaaegu ainult instrumentaalmuusikat – kesksel kohal on tema loomingus umbes 40 orkestriteost (sealhulgas kolm sümfooniat) ja üle 200 klaveripala. Viiulimängu õppinud heliloojana lõi ta ka arvukalt teoseid keelpillidele, sealhulgas Eesti esimese viiulikontserdi (1937) ja viis keelpillikvartetti.

„**Piduliku avamängu**“ **D-duur** komponeeris Eller märtsipommitamise kannatada saanud Estonia kontserdisaali taasavamiseks 1946. aasta juulikuus. Teose tõi esiettekandele Eesti Raadio Sümfooniaorkester Roman Matsovi dirigeerimisel.

Mõned päevad hiljem ilmunud *Sirbi ja Vasara* arvustuses kirjutas Bruno Lukk: „Heino Elleri „Pidulik avamäng“ on pühendatud Estonia kontsertsaali taasavamisele ja on kirjutatud autorile omase kompositsioonitehnilise oskusega. Teos on oma kontseptsioonilt lihtne ja sirgjooneline, teose temaatiline materjal on selge, ülesehitus ja arendamine loogiline.“ Autor on põiminud avamängu ka eesti rahvaviisi – peateema juubeldav algfraas pärineb rahvalaulust „Ketra, Liisu“, mida helilooja teoses meisterlikult töötleb.

Heino Eller on öelnud: „Muusika peaks olema ajakohane, individuaalne ja rahvuslikul baasil, sest iga inimene on seotud oma rahva ja tema saatusega. Peale selle, kui muusika on täie siiruse ja armastusega kirjutatud, siis see, nagu öeldakse, kandub südamest südamesse.“

Oma teostes pole ma teinud teadlikke pingutusi olemaks originaalne või romantik või rahvuslik või veel mingisugune. Ma lihtsalt kirjutasin võimalikult loomulikult paberile selle muusika, mida eneses kuulsin.

– Sergei Rahmaninov

Sergei Rahmaninov oli võrdselt edukas nii pianisti, helilooja kui ka dirigendina. Ta lõpetas 18-aastaselt Moskva konservatooriumi Alexander Siloti klaveriklassis ning aasta hiljem omandas komponistidiplomi Anton Arenski ja Sergei Tanejevi juhendamisel. Teda on nimetatud viimaseks suureks vene romantikuks ja Tšaikovski traditsioonide jätkajaks. Kuigi paljud kriitikud pidasid teda heliloojana vanamoeliseks, jäi Rahmaninov oma loomingulis-tele tööekspidamistele truuks ning tema teosed on aja kullaproovile vastu pidanud, samal ajal kui mitmed tema muusika oponendid on vajunud unustusse.

Klaver figureerib Rahmaninovi loomingus nii soolo- kui ka ansamblipillina. Oma esimesed tähelepanuväärsed palad klaverile kirjutas ja kandis ta ette 13-aastaselt ning tema esimene klaverikontsert valmis siis, kui autor oli 19-aastane. Tema klaveriteoste nimekirja kuuluvad lisaks neljale klaverikontserdile veel kaks klaverisonaati, prelüüdid, nokturnid, etüüd-pildid jm lühipalad. Rahmaninovil endal olid haruldaset suured käed, mis haarasid klaviatuuril kvindi üle oktaavi. Tema esinemised olid legendaarsed, mida iseloomustati sõnadega „kosmiline“, „aukartistäratav“ ja „vastupandamatult võimas“.

1897. aasta kevadel mängiti Peterburis esmakordselt Rahmaninovi 1. sümfooniast, mida juhatas Aleksander Glazunov. Paraku polnud dirigeerimine Glazunovi tugevaid külgi ning sümfooniast tabas läbikukkumine. Selle ebaõnnestumise tagajärjel kaotas Rahmaninov usu iseendasse ning langes sügavasse depressiooni ja apaatiasse. Kirjas Boriss Assafjevile ütleb ta: „Pärast seda sümfooniast ei loonud ma ligi kolm aastat midagi. Sarnanesin inimesega, kes on saanud rabanduse ja kellel pikaks ajaks on halvatud nii pea kui ka käed...“ Rahmaninovi depressioon süvenes veelgi, kui teda külastas 1900. aasta jaanuaris Leo Tolstoi. Helilooja esitas kirjanikule klaveril oma loomingut, kes reageeris kuuldule põlgusega: „Õelge mulle, kellel on niisugust muusikat vaja... Pean teile ütleva, kuivõrd see mulle ei meeldi!...“

Rahmaninovi aitas kriisist välja tulla hüpnoterapeut ja amatöörmuusik Nikolai Dahl. Tänutäheks pühendas helilooja talle oma **Klaverikontserdi nr 2 c-moll op. 18**, mis tähistab Rahmaninovi taastumist ja enesekindluse leidmist. Teose teine ja kolmas osa valmisid aastal 1900 ning esimene osa 1901. Tervikteose esiettekannet leidis aset 1901. aastal Moskvast, esitajateks autor klaveril, dirigent Aleksandr Ziloti ja Moskva Filharmooniaorkester. Publik võttis kontserdi

vaimustusega vastu ning juba järgmisel aastal pälvis teos ka rahvusvahelise tunnustuse, kõlades Leipzgis ja Londonis.

See teos on helilooja neljast klaverikontserdist kõige populaarsem; siin ilmnevad kujukalt Rahmaninovi talendi parimad küljed, esmajoones tema silmapaistev meloodiaanne. Olles väliselt küll virtuoosne ja sädelev, iseloomustab teost samal ajal emotsionaalne siirus ja südamlikkus.

Pjotr Tšaikovski sümfoonilise muusika tipuks on tema **Sümfoonia nr 6**, mida helilooja nimetas „oma hinge muusikaliseks pihtimuseks“. See teos, mis jäi helilooja luigelauluks, on kokkuvõtte kõigist tema otsingutest sümfoonilises muusikas.

Sümfoonia loomisaastat (1893) ja sellele eelnenud aega varjutas helilooja elus depressioon, mille põhjustas suhete katkemine tema helde metseeni ja usaldusaluse Nadežda von Meckiga 1890. aastal, samuti Tšaikovski õe surm. Kirjavahetus Meckiga oli pakkunud Tšaikovskile hindamatut emotsionaalset tuge, mida ei suutnud nüüd kompenseerida ka tema edu ja rahvusvaheline tuntus heliloojana. Pärast õe surma ja kirjavahetuse lõppemist proua Meckiga jagas Tšaikovski oma mõtteid ja loomingulisi kavatsusi eelkõige oma õepoja Vladimir Davõdoviga, kellele kuulub ka 6. sümfoonia pühendus. Esmakordselt mainib helilooja nimetatud sümfooniat talle kirjas 11. veebruarist 1893: „Viibides möödunud detsembris Pariisis tuli mulle idee kirjutada programmiline sümfoonia, ent see programm jäägu kõigile mõistatuseks, arvaku ära, kes suudab! Omalt poolt kavatsen seda nimetada lihtsalt „Programm-sümfooniaks“ (nr 6). [...] See programm on sedavõrd isiklik, et kui ma oma mõtetes reise ajal komponeerisin, valasin sageli pisaraid. Koju jõudes töötasin sellise innukuse ja kiirusega, et lõpetasin esimese osa vähem kui nelja päevaga ja ka ülejäänud osad olid mu peas selged piirjooned võtnud. [...] Selles sümfoonias on palju vormiuuenduslikke jooni, muuseas ei ole finaali lõpp laul *allegro*, vaid vastupidi, pikaldane *adagio*.“

Olles sümfoonia kiirelt visandanud, orkestreeris ja viimistles Tšaikovski teost kuus kuud, lõpetades selle 19. augustil 1893. „Ma pean seda kindlasti kõige paremaks ja eriti just siiraimaks kõigist oma teostest. Ma armastan seda nii, nagu ma ei ole iial armastanud ühtki oma muusikalist last,“ kirjutab Tšaikovski pärast partituuri valmimist Davõdovile.

Sümfoonia nr 6 esiettekanne toimus 28. oktoobril 1893 Peterburis autori dirigeerimisel. Publiku reageering kuuldule oli ebalev ja hämmeldunud: kogu teos oli kantud ülimalt pingestatud emotsionaalsusest ning lõppes ebatraditsiooniliselt hoopis aeglase osaga, hääbudes vaiksese meeleheitesse. Teise osa, *Allegro con grazia* aluseks oli tavapärase 3/4 taktimõõdu asemel 5/4 taktimõõdu „lonkav valss“, mis andis kriitikutele põhjust arvamuseks, et seda tantsib ilmselt „keegi, kellel on kolm jalga“.

Päev pärast esiettekannet andis Tšaikovski 6. sümfooniale oma venna Modesti soovitusel alapealkirja „Pateetiline“, paludes seejärel oma kirjastajal Peeter Jürgensonil teos selle nime all publitseerida.

Helilooja lootis sümfoonia paremale vastuvõtule Moskvas, ent ei elanud niikaua, et seda näha: ta suri üheksa päeva pärast teose esiettekannet. Helilooja surm seadis tema 6. sümfoonia uude valgusesse, saades nüüd justkui reekviemi tähenduse (muuseas kasutab Tšaikovski sümfoonia esimeses osas ühe teemana vene õigeusu kirikulaulu surnutemissast). 1893. aasta detsembris Moskvas kõlanud 6. sümfoonia sai suure publikumenu osaliseks, paraku ei saanud autor sellele enam kaasa elada.

Evelin Kõrvits

Tähe-Lee Liiv alustas klaveriõpinguid Tallinna Muusika-keskkoolis Maigi Pakri klassis. Alates 2013/2014 õppeaastast õpib ta klaverit Tallinna Muusikakeskkoolis Marrit Gerretz-Traksmanni klassis, alates 2019/2020 õppeaastast paralleelselt ka Ivari Ilja juhendamisel. Viimase juures jätkab Liiv alates õppeaastast 2020/2021 õpinguid ka EMTA noorteosakonnas. Liiv õpib alates 2017/2018 õppeaastast ka Konstantin Bogino juures, alguses Bergamos, Accademia Santa Cecilia ja alates õppeaastast 2019/2020 Biellas, Accademia Perosis. 2018/2019 alustas Liiv õpinguid Helsingis, Sibeliuse Akadeemia noorteosakonnas Hui-Ying Twaststjerna klaveriklassis.

Liiv on esinenud solistina mitmete orkestrite ees: ERSO, Tallinna Kammerorkester, Pärnu Linnaorkester, konkursi Noor Muusik orkester, Chioggia Kammerorkester Veneetsia provintsis, Itaalias ning Alion Baltic Festivali Sümfooniaorkester Sergei Stadleri juhatamisel (Chopini 2. klaverikontsert). Chopini 2. kontserti esitas pianist ka 2018. sügisel Virumaa Kammerorkestriga Toivo Peäske juhatamisel ja New Yorgi Lincolni Keskuse Merkin Hallis koos New York Camerata orkestriga Richard Oweni dirigeerimisel. 2021. aastal esitas Liiv Mozarti 27. klaverikontserti koos EMTA sümfooniaorkestriga Valle-Rasmus Rootsi dirigeerimisel. Hooajal 2021/2022 on Liiv esinenud festivali KRATT orkestriga Olari Eltsi dirigeerimisel, Helsingis NMKY sümfooniaorkestriga Tapio von Boehmi dirigeerimisel, Tallinna Kammerorkestri, ERSO ja Vanemuise sümfooniaorkestriga.

Liiv on ka aktiivne kammermuusik, esinedes paljude erinevate koosseisudega. Alates 2020. aasta sügisest mängib ta Trio Meri koosseisus koos Triinu Piirsalu (viul) ja Simon Svobodaga (tšello). Ta on osalenud korduvalt prof Arbo Valdma pianistide kursusel Pärnus ning tundides ja meistrklassides, mida on juhendanud Hande Dalkılıç, Natalia Suharevitš, Irina Zahharenkova, Vladimir Ovtšinnikov, Dmitri Baškurov, Vladimir Ogarkov,

Jura Margulis, Carlos Juris, Mihhail Bulõtšev-Okser, Age Juurikas, Mati Mikalai, Mihkel Poll, Victor Rosenbaum, Olga Kern, Richard Goode, Marc Silverman, Piotr Paleczny, Pavel Nersesjan, Graham Scott, Leif Ove Andsnæs, Dmitri Aleksejev, Peep Lassmann ja András Schiff.

Liiv on esinenud mitmetel rahvusvaheliselt tuntud festivalidel: „Concertino Praga“ Tšehhi Vabariigis ning „Mäntän Musiikkijuhlat“ ja Sibeliuse festival Soomes. Ta on telekonkursi „Klassikatähed 2020“ võitja.

Risto Joost on alates 2020. aasta sügisest Vanemuise teatri muusikajuht ja peadirigent, 2009. aastast Rahvusooper Estonia koosseisuline dirigent. Ta on juhatanud mitmeid rahvusvaheliselt tunnustatud orkestreid nagu Bergeni Filharmoonikud, Veneetsia Teatro La Fenice orkestrit, Peterburi Maria Teatri orkestrit, Sevilla Kuningliku Sümfooniaorkestrit jt. Eestis olnud Tallinna Kammerorkestri peadirigent (2013–2019), juhatanud Eesti Riiklikku Sümfooniaorkestrit ja teisi. Samuti on Joost seisnud dirigendina mitmete kõrgelt hinnatud kooride ees: Madalmaade Kammerkoor (peadirigent 2011–2015), Leipzigi MDR Raadiokoor (kunstiline juht 2015–2019), Rootsi Raadio koor, Ars Nova Copenhagen jt. Eesti Rahvusringhäälingu muusikatoimetajad valisid Joosti aasta muusikuks 2018 kõrgete väärtuste kandmise ja edasiandmise eest muusikas. 2006 ja 2016 pälvis Eesti Muusikanõukogu helikunsti sihtkapitali aastapremia, 2011 Vabariigi Presidendi Kultuurirahastu noore kultuuritegelase preemia ning 2022 Eesti Teatri-auhindade muusikaauhinna.

Vanemuise sümfooniaorkestri lugu

Vanemuise muusikateatrile pani aluse August Wiera, kes oli Vanemuise asjaarmastajalikul perioodil teatrijuht (1878–1903). Wiera osa eesti lavamuusika arengus on silmapaistvam, kui võiks iseõppijalt eeldada. Tema eestvedamisel esietendus aastal 1883 Vanemuises Pius Alexander Wolffi draama „Preciosa“, millele Carl Maria von Weber oli kirjutanud ooperliku avamängu ja rea muusikanumbreid. Seda sündmust ongi hakatud pidama nii Vanemuise ja ka eesti muusikateatri sünnipäevaks. Tänu Wiera muusikaarmastusele jõudsid Vanemuise lavale nii operetid kui ka laulumängud. 1899. aastal jõudis Vanemuise lavale ka esimene ooper – Étienne Méhuli „Joosep Egiptuses“.

Kui Vanemuisest 1906. aastal professionaalne teater sai, keelas teatri vastne juht Karl Menning asjaarmastajalikul tasemel tehtud muusikalavastused ära. Tartu orkestri- ja kontserdielu edendamisel on aga suuri teeneid Aleksander Lättel, kes 1900. aastal asutas siin Eesti esimese sümfooniaorkestri. Pärast Lätte tagasitõmbumist jätkas tema tööd dirigent Samuel Lindpere, kelle eestvedamisel asutati 1908. aastal Vanemuise sümfooniaorkester, esimene kontsert toimus 7. mail. Orkester esines teatrihooaegade suvisel vaheajal aiakontsertide nime all. Kavades oli esikohal klassikaline muusika.

Veelgi suurem tõus Tartu kontserdielus sai alguse 1911. aastal koos Juhan Aaviku tulekuga Vanemuise orkestri dirigendiks. Kavas olid maailma sümfoonilise muusika tippteosed. Näiteks 1912. aasta suvel kanti ette kõik Beethoveni sümfooniad (välja arvatud üheksas) ning 1915. aastal oli orkester esinenud tervelt 95 korda. Pikka aega juhatas Vanemuise sümfooniaorkestrit Juhan Simm (peadirigent 1914–1916 ja dirigent aastatel 1916–1941). 1935. aastal sai Vanemuise teatri muusikajuhiks Eduard Tubin, kes juurutas igakuise talviste sümfooniakontsertide tava. Tänu Baltimaade ühele rikkalikumale noodikogule kujunes repertuaar erakordselt laiahaardeliseks.

Pärast II maailmasõda, kui Vanemuise maja oli hävinud, suur noodikogu tuhaks põlenud ning paljud vanemuislased Eestist lahkunud (sh dirigent Tubin), seisid Vanemuise orkestri ees Jaan Hargel (1944–1966), Raivo Kursk (1943–1949), Aleksei Dolgušin (peadirigent aastatel 1945–1951) ja Aadu Regi (1945–1951). Orkester koosnes sel perioodil väga erineva ettevalmistusega muusikutest, ent sellest hoolimata on ajalukku läinud muusikaliselt väga õnnestunud lavastusi.

1960.–1970. aastad olid õnnelikud Vanemuise teatrile tervikuna. Kaarel Irdi juhitud Vanemuine sai tuntuks terves Nõukogude Liidus, külalisesinemisi toimus palju ka välismaal. Teatri repertuaaris oli rohkelt eesti algupärandeid, Kaarel Ird tõi muuhulgas lavale terve rea Vanemuise tellimusel valminud ning teatrilukku läinud Veljo Tormise teoseid: „Luigeland“ (1966), „Meestelaulud“ (1966), „Külavahelaulud“ (1972) ja „Naistelaulud“ (1977). Muusikatrupis ja orkestris täienes solistide koosseis, kriitika oli kiitev nii Eestis kui ka gastrollidel. Peadirigendina seisis Vanemuise orkestri ees sel perioodil Erich Kõlar (Vanemuises 1952–1999, peadirigent aastatel 1957–1980 ja 1981–1984). Dirigentidena olid pikka aega ametis Valdeko Viru (1969–1991) ja Endel Nõgene (1974–1980 dirigent, 1980–1981 peadirigent, 1987–1999 peadirigent ja muusikajuht).

Uue aastatuhande algul vahetusid peadirigendid tihti: aastatel 1999–2004 juhtis orkestri tööd Mihkel Kütson, 2004–2006 Hendrik Vestmann, 2006–2007 Toomas Vavilov, aastatel 2008–2011 taas Mihkel Kütson. 1993–2015 töötas Vanemuises dirigendina Lauri Sirp. 2011–2020 oli teatri peadirigent Paul Mägi, kelle initsiatiivil salvestas orkester teatritöö kõrvalt mitmeid sümfoonilisi teoseid, mis anti välja CD-plaadidena. Alates 2014. aastast töötavad teatris dirigentidena Martin Sildos ja Taavi Kull. 2020. aasta sügisest on teatri muusikajuht ja peadirigent Risto Joost.

Kasutatud kirjandus: „Vanemuise muusikateater aegade peeglis. 150 valitud lavastust.“ Koostanud Virge Joamets. Tartu: Vanemuine, 2020.

Vanemuise sümfooniaorkestri koosseis

Muusikajuht ja peadirigent Risto Joost

Orkestri kontsertmeister Kristel Eeroja-Põldoja

I viiul Sanita Salmane, Andri Annus, Laura Miilius-Koddanipork, Susann-Elisabeth Kisla, Maria Lepnurm, Vitalij Regensperger, Laura Kuusma, Anne Vellomäe, Helena Valpeteris, Helina Sommer, Mia Kurvits

II viiul Vlad Câmpean, Liam Keneally, Sirlu Laanesaar, Silja Câmpean, Žanna Toptši, Hille Niilisk-Rees, Juan Jose Restrepo Duarte, Triinu Raudver

Viola Kadri Rehema, Svetlana Nukka, Hanno-Mait Maadra, Regina Malecka, Daria Motovilova, Tiina Enniko

Tšello Lauri Sõõro, Camillo Cabassi, Heli Ilumets, Olga Raudonen, Marina Peleševa, Kristaps Grīnbergs

Kontrabass Linda Viller, Aivar Eimra, Jaanus Roosileht, Rena Selliov, Hanna-Ingrid Nurm

Harf Kai Visnapuu

Flööt Kerstin Laanemets, Marion Strandberg, Heili Mägi

Oboe Anna Šulitšenko, Anastasiia Cherniak, Maimu Kaarde

Klarnet Margus Vahemets, Tõnu Kalm, Heimo Hodanjonok

Fagott Kulvo Tamra, Stefan Heinrich Kerstan

Metsasarv Artur Reinpõld, Urmas Himma, Kristiina Luik, Marie Jaksman

Trompet Priit Rusalepp, Marti Suvī, Karl Vakker

Tromboon Kait Tiitso, Laura Muceniece, Aivo Koddanipork

Tuuba Tanel Tamm

Timpanid Adam Jeffrey

Löökpillid Ilmar Varjun, Alessandro Beco, Brita Reinmann

Muusikaosakonna lavameistrid Kalev Helmoja, Johann Jakob Jürgen

Kava koostas Karmel Helena Kokk

Kava toimetas Kerttu Piliste

Kanname elamusi

Kõige mõnusam aeg ootab

 TALLINK

MARTELL
COGNAC
FONDÉE EN 1715

TÄHELEPANU! TEGEMIST ON ALKOHOLIGA.
ALKOHOL VÕIB KAHJUSTADA TEIE TERVIST.

LYDIA
HOTEL

Tõeline Tartu pärl ootab Sind!

Ülikooli 14, Tartu
www.lydia.ee

Emakeelne kultuur on hindamatu väärtus.

30. detsembril 2006 asutasime Vanemuise Fondi, et hoida ja toetada Eesti teatrikunsti.

Lubame hea seista fondi käekäigu eest

Olga Aasav, Kalev Kase, Mart Avarmaa, Tartu linn

Vanemuise Fond on loodud teatri töötajate erialase arengu ja koolituse toetuseks. Fondi on võimalik teha annetusi:

SA Tartu Kultuurkapital / Swedbank IBAN: EE092200221011379347, SWIFT: HABAE2X /

SEB Pank IBAN: EE251010102052050006, SWIFT: EEUHEE2X

Märksõna: VANEMUISE FOND

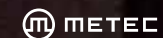
Vanemuise fond tänab:

Olga Aasav, Andrus Ansip, Mart Avarmaa, Alar Kroodo, Kalev Kase, Mati Kermas, Eero Timmermann,
Tartu linn, Vanemuise advendikontserdil annetajad

Teatri peatoetaja

Aasta toetaja

Koostööpartner

Suvekontserdi peatoetaja

Ametlik hotellipartner Tartus

KULTUURIMINISTEERIUM

Vanemuise teatri ja Eesti Vähiliidu koostööprojekt
4. septembril kl 17.00 Estonia kontserdisaal

Terve Eestiga vähi vastu!

Rahvusvahelise vähiorganisatsiooni president, Jordaania printsess Dina Mired on öelnud:
„Vähi puhul on kõik oluline, aga kõige tähtsam on vähi ennetus ja varajane avastamine, kuna sellega suudaksime päästa sadu tuhandeid inimesi.“

Vähi ennetus ja varajane avastamine on Eesti Vähiliidu üks põhieesmärke. Mida varasemas staadiumis haigus avastatakse, seda lihtsam on seda ravida.

Kõige suurem väärtus on terve inimene.

Vähki haigestumine on globaalne probleem. Aastas saab maailmas vähi diagnoosi üle 14 miljoni inimese, kellest umbes pooled haiguse tõttu ka surevad. Vähi haigestumine suureneb iga aastaga. Varem räägiti vähist kui eakate haigusest, ent tänapäeval on haigestumine levinud ka noorte ja keskealiste seas.

Vähki peetakse surmaga lõppevaks haiguseks, kuid tegelikult suudetakse suur osa haigestunud terveks ravida. Ravi edukuse võti peitub haiguse varajases avastamises. Spetsialistide hinnangul on ligikaudu kolmandikku vähijuhtudest võimalik ennetada või sõeluuringutega varakult avastada ning seejärel tervistavalt ravida.

Eesti Vähiliit on lahkete annetajate ja koostööpartnerite abiga pannud üle Eesti sõitma mobiilsed kabinetid, mis võimaldavad inimestel läbida rinna-, eesnäärme- või emakakaelavähi kontrolli oma kodu lähedal. Seda võimalust kasutavad aastas tuhanded eestimaalased, kes saavad sel viisil meelerahu või suunatakse vajadusel täiendavasse kontrolli ja ravile.

Kui tahad elus edasi jõuda, aita kõigepealt teisi! (Jaapani vanasõna)

Vähiliidu annetustelefonid:

900 1004 – 5 €

900 1040 – 10 €

Rohkem infot: www.cancer.ee

Eesti Vähiliit tänab annetuse eest!

vanemuine.ee